

**LIETUVOS RESPUBLIKOS
SOCIALINIŲ PASLAUGŲ
ĮSTATYMAS**

2006 m. sausio 19 d. Nr. X-493
Vilnius

**PIRMASIS SKIRSNIS
BENDROSIOS NUOSTATOS**

1 straipsnis. Įstatymo paskirtis

Šis įstatymas apibrėžia socialinių paslaugų sampratą, tikslus ir rūšis, reglamentuoja socialinių paslaugų valdymą, skyrimą ir teikimą, socialinės globos įstaigų licencijavimą, finansavimą, mokėjimą už socialines paslaugas bei ginčų, susijusių su socialinėmis paslaugomis, nagrinėjimą.

2 straipsnis. Pagrindinės šio įstatymo sąvokos

1. Asmuo su sunkia negalia:

1) vaikas su sunkia negalia – asmuo, kuriam pagal šį įstatymą nustatytas visiško nesavarankiškumo lygis ir pagal Neįgaliųjų socialinės integracijos įstatymą pripažintas sunkaus neįgalumo lygis;

2) suaugęs asmuo su sunkia negalia – asmuo, kuriam pagal šį įstatymą nustatytas visiško nesavarankiškumo lygis ir kuris pagal Neįgaliųjų socialinės integracijos įstatymą yra pripažintas nedarbingu;

3) senatvės pensijos amžių sukakęs asmuo su sunkia negalia – sukakęs senatvės pensijos amžių asmuo, kuriam pagal šį įstatymą nustatytas visiško nesavarankiškumo lygis.

2. Likęs be tėvų globos vaikas – vaikas iki 18 metų, kuriam įstatymų nustatyta tvarka yra nustatyta laikinoji ar nuolatinė globa (rūpyba).

3. Senyvo amžiaus asmuo – sukakęs senatvės pensijos amžių asmuo, kuris dėl amžiaus iš dalies ar visiškai yra netekęs gebėjimų savarankiškai rūpintis asmeniniu (šeimos) gyvenimu ir dalyvauti visuomenės gyvenime.

4. Sielovados darbuotojas – pagal darbo sutartį socialinių paslaugų įstaigoje dirbantis asmuo, turintis tradicinės religinės bendruomenės ar bendrijos leidimą arba siuntimą religinės bendruomenės ar bendrijos pavedimu teikti religinius patarnavimus ir sielovados pagalbą.

Papildyta straipsnio dalimi:

Nr. [XI-777](#), 2010-04-22, Žin., 2010, Nr. 53-2598 (2010-05-08), i. k. 1101010ISTA000XI-777

5. Socialinės globos įstaiga – šio įstatymo nustatyta tvarka turinti teisę teikti socialinę globą socialinių paslaugų įstaiga.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XI-2171](#), 2012-06-29, Žin., 2012, Nr. 83-4345 (2012-07-14), i. k. 1121010ISTA00XI-2171

Nr. [XII-1014](#), 2014-07-10, paskelbta TAR 2014-07-23, i. k. 2014-10465

Straipsnio dalies numeracijos pakeitimas:

Nr. [XI-777](#), 2010-04-22, Žin., 2010, Nr. 53-2598 (2010-05-08), i. k. 1101010ISTA000XI-777

6. Socialinės globos norma – Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos patvirtinti socialinės globos teikimo likusiems be tėvų globos vaikams, vaikams su negalia, socialinės rizikos vaikams, suaugusiems asmenims su negalia, senyvo amžiaus asmenims, socialinės rizikos suaugusiems asmenims principai ir charakteristikos.

Straipsnio dalies numeracijos pakeitimas:

Nr. [XI-777](#), 2010-04-22, Žin., 2010, Nr. 53-2598 (2010-05-08), i. k. 1101010ISTA00XI-777

7. Socialinės rizikos suaugęs asmuo – darbingo amžiaus asmuo, esantis socialiai atskirtas dėl to, kad elgetauja, valkatauja, piktnaudžiauja alkoholiu, narkotinėmis, psichotropinėmis ar toksinėmis medžiagomis, yra priklausomas nuo azartinių lošimų, yra įsitraukęs ar linkęs įsitraukti į nusikalstamą veiklą, yra patyręs ar kuriam kyla pavojus patirti psichologinę, fizinę ar seksualinę prievartą, smurtą šeimoje ir yra iš dalies ar visiškai netekęs gebėjimų savarankiškai rūpintis asmeniniu (šeimos) gyvenimu ir dalyvauti visuomenės gyvenime.

Straipsnio dalies numeracijos pakeitimas:

Nr. [XI-777](#), 2010-04-22, Žin., 2010, Nr. 53-2598 (2010-05-08), i. k. 1101010ISTA00XI-777

8. Socialinės rizikos šeima – šeima, kurioje auga vaikų iki 18 metų ir kurioje bent vienas iš tėvų piktnaudžiauja alkoholiu, narkotinėmis, psichotropinėmis ar toksinėmis medžiagomis, yra priklausomas nuo azartinių lošimų, dėl socialinių įgūdžių stokos nemoka ar negali tinkamai prižiūrėti vaikų, naudoja prieš juos psichologinę, fizinę ar seksualinę prievartą, gaunamą valstybės paramą panaudoja ne šeimos interesams ir todėl iškyla pavojus vaikų fiziniam, protiniam, dvasiniam, doroviniam vystymuisi bei saugumui. Socialinės rizikos šeimai priskiriama ir šeima, kurios vaikui įstatymų nustatyta tvarka yra nustatyta laikinoji globa (rūpyba).

Straipsnio dalies numeracijos pakeitimas:

Nr. [XI-777](#), 2010-04-22, Žin., 2010, Nr. 53-2598 (2010-05-08), i. k. 1101010ISTA00XI-777

9. Socialinės rizikos vaikas – vaikas iki 18 metų, kuris valkatauja, elgetauja, nelanko mokyklos ar turi elgesio problemų mokykloje, piktnaudžiauja alkoholiu, narkotinėmis, psichotropinėmis ar toksinėmis medžiagomis, yra priklausomas nuo azartinių lošimų, yra įsitraukęs ar linkęs įsitraukti į nusikalstamą veiklą, yra patyręs ar kuriam kyla pavojus patirti psichologinę, fizinę ar seksualinę prievartą, smurtą šeimoje ir dėl šių priežasčių jo galimybės ugdytis ir dalyvauti visuomenės gyvenime yra ribotos.

Straipsnio dalies numeracijos pakeitimas:

Nr. [XI-777](#), 2010-04-22, Žin., 2010, Nr. 53-2598 (2010-05-08), i. k. 1101010ISTA00XI-777

10. Socialinių paslaugų įstaiga – socialines paslaugas teikiantis Lietuvos Respublikoje ar kitoje Europos Sąjungos valstybėje narėje arba kitoje Europos ekonominės erdvės valstybėje įsisteigęs juridinis asmuo ar kita organizacija, jų padalinys, atitinkantys šiame įstatyme nustatytus reikalavimus.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XI-2171](#), 2012-06-29, Žin., 2012, Nr. 83-4345 (2012-07-14), i. k. 1121010ISTA0XI-2171

Nr. [XII-1014](#), 2014-07-10, paskelbta TAR 2014-07-23, i. k. 2014-10465

Straipsnio dalies numeracijos pakeitimas:

Nr. [XI-777](#), 2010-04-22, Žin., 2010, Nr. 53-2598 (2010-05-08), i. k. 1101010ISTA00XI-777

11. Suaugęs asmuo su negalia – darbingo amžiaus asmuo, kuris dėl neįgalumo yra iš dalies ar visiškai netekęs gebėjimų savarankiškai rūpintis asmeniniu (šeimos) gyvenimu ir dalyvauti visuomenės gyvenime.

Straipsnio dalies numeracijos pakeitimas:

Nr. [XI-777](#), 2010-04-22, Žin., 2010, Nr. 53-2598 (2010-05-08), i. k. 1101010ISTA00XI-777

12. Vaikas su negalia – vaikas iki 18 metų, kuris dėl neįgalumo yra iš dalies ar visiškai neįgijęs jo amžių atitinkančio savarankiškumo ir kurio galimybės ugdytis bei dalyvauti visuomenės gyvenime yra ribotos.

Straipsnio dalies numeracijos pakeitimas:

Nr. [XI-777](#), 2010-04-22, Žin., 2010, Nr. 53-2598 (2010-05-08), i. k. 1101010ISTA00XI-777

13. Vaikus globojanti šeima – sutuoktiniai (ar vienas gyvenantis vyresnis kaip 21 metų asmuo), įstatymų ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka prižiūrintys ar globojantys (besirūpinantys)

nesusietus giminystės ryšiais likusius be tėvų globos vaikus, socialinės rizikos vaikus, vaikus su negalia.

Straipsnio dalies numeracijos pakeitimas:

Nr. [XI-777](#), 2010-04-22, *Žin.*, 2010, Nr. 53-2598 (2010-05-08), i. k. 1101010ISTA00XI-777

3 straipsnis. Socialinių paslaugų samprata ir tikslai

1. Socialinės paslaugos yra paslaugos, kuriomis suteikiama pagalba asmeniui (šeimai), dėl amžiaus, neįgalumo, socialinių problemų iš dalies ar visiškai neturinčiam, neįgijusiam arba praradusiam gebėjimus ar galimybes savarankiškai rūpintis asmeniniu (šeimoms) gyvenimu ir dalyvauti visuomenės gyvenime.

2. Socialinių paslaugų tikslas – sudaryti sąlygas asmeniui (šeimai) ugdyti ar stiprinti gebėjimus ir galimybes savarankiškai spręsti savo socialines problemas, palaikyti socialinius ryšius su visuomene, taip pat padėti įveikti socialinę atskirtį.

3. Socialinės paslaugos teikiamos siekiant užkirsti kelią asmens, šeimos, bendruomenės socialinėms problemoms kilti, taip pat visuomenės socialiniam saugumui užtikrinti.

4 straipsnis. Socialinių paslaugų valdymo, skyrimo ir teikimo principai

Socialinės paslaugos valdomos, skiriamos ir teikiamos vadovaujantis šiais principais:

1) bendradarbiavimo. Socialinių paslaugų valdymas, skyrimas ir teikimas remiasi asmens, šeimos, bendruomenės, organizacijų, ginančių žmonių socialinių grupių interesus ir teises, socialinių paslaugų įstaigų, savivaldybės ir valstybės institucijų bendradarbiavimu bei tarpusavio pagalba;

2) dalyvavimo. Socialinių paslaugų valdymo, skyrimo ir teikimo klausimai sprendžiami kartu su socialinių paslaugų gavėjais ir (ar) jų atstovais, organizacijomis, ginančiomis žmonių socialinių grupių interesus ir teises;

3) kompleksiskumo. Socialinių paslaugų teikimas asmeniui yra derinamas su socialinių paslaugų teikimu jo šeimai;

4) prieinamumo. Socialinės paslaugos valdomos, skiriamos ir teikiamos taip, kad būtų užtikrintas socialinių paslaugų prieinamumas asmeniui (šeimai) kuo arčiau jo gyvenamosios vietos;

5) socialinio teisingumo. Asmens (šeimos) finansinės galimybės mokėti už socialines paslaugas neturi įtakos asmens (šeimos) galimybėms gauti socialines paslaugas;

6) tinkamumo. Asmeniui (šeimai) skiriamos ir teikiamos tokios socialinės paslaugos, kurios atitinka asmens ir šeimos interesus bei nustatytus poreikius;

7) veiksmingumo. Socialinės paslaugos valdomos, skiriamos ir teikiamos siekiant gerų rezultatų ir racionaliai naudojant turimus išteklius;

8) visapusiškumo. Socialinės paslaugos valdomos, skiriamos ir teikiamos derinant jas su pinigine socialine parama, vaiko teisių apsauga, užimtumu, sveikatos priežiūra, švietimu ir ugdymu, socialinio būsto suteikimu, specialiosios pagalbos priemonėmis.

5 straipsnis. Teisė į socialines paslaugas

Gauti socialines paslaugas turi teisę:

1) Lietuvos Respublikos piliečiai;

2) užsieniečiai, tarp jų ir asmenys be pilietybės, turintys leidimą nuolat ar laikinai gyventi Lietuvos Respublikoje;

3) kiti asmenys Lietuvos Respublikos tarptautinėse sutartyse numatytais atvejais.

ANTRASIS SKIRSNIS SOCIALINIŲ PASLAUGŲ RŪŠYS

6 straipsnis. Socialinių paslaugų rūšys

1. Yra šių rūšių socialinės paslaugos:

1) bendrosios;

2) specialiosios.

2. Socialines paslaugas, jų turinį pagal atskiras socialinių paslaugų rūšis bei socialinių paslaugų įstaigų tipus apibrėžia socialinių paslaugų katalogas, patvirtintas Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos.

7 straipsnis. Bendrosios socialinės paslaugos

1. Bendrosios socialinės paslaugos teikiamos asmeniui (šeimai), kurio gebėjimai savarankiškai rūpintis asmeniniu (šeimos) gyvenimu ir dalyvauti visuomenės gyvenime gali būti ugdomi ar kompensuojami atskiromis, be nuolatinės specialistų pagalbos teikiamomis paslaugomis.

2. Bendrosioms socialinėms paslaugoms priskiriamos informavimo, konsultavimo, tarpininkavimo ir atstovavimo, sociokultūrinės paslaugos, transporto organizavimo, maitinimo organizavimo, aprūpinimo būtiniausiais drabužiais ir avalyne bei kitos paslaugos.

8 straipsnis. Specialiosios socialinės paslaugos

1. Specialiosios socialinės paslaugos teikiamos asmeniui (šeimai), kurio gebėjimams savarankiškai rūpintis asmeniniu (šeimos) gyvenimu ir dalyvauti visuomenės gyvenime ugdyti ar kompensuoti bendrųjų socialinių paslaugų nepakanka.

2. Specialiosioms paslaugoms priskiriama:

1) socialinė priežiūra;

2) socialinė globa.

3. Socialinė priežiūra yra visuma paslaugų, kuriomis asmeniui (šeimai) teikiama kompleksinė pagalba, kuriai nereikia nuolatinės specialistų priežiūros.

4. Socialinei priežiūrai priskiriamos pagalbos į namus, socialinių įgūdžių ugdymo ir palaikymo, laikino apnakvindinimo bei kitos paslaugos.

5. Socialinė globa yra visuma paslaugų, kuriomis asmeniui teikiama kompleksinė pagalba, kuriai reikia nuolatinės specialistų priežiūros.

6. Socialinė globa pagal trukmę skirstoma į dienos, trumpalaikę ir ilgalaikę.

9 straipsnis. Pagalbos pinigai

1. Atskirais savivaldybės institucijos nustatytais atvejais, kai vaikus prižiūri ar juos globoja (jais rūpinasi) vaikus globojančios šeimos arba kai bendrąsias socialines paslaugas ir socialinę priežiūrą asmeniui (šeimai) yra veiksmingiau organizuoti pinigais, vaikus globojančiai šeimai arba asmeniui (šeimai) gali būti mokama piniginė išmoka – pagalbos pinigai.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XI-777](#), 2010-04-22, *Žin.*, 2010, Nr. 53-2598 (2010-05-08), i. k. 1101010ISTA00XI-777

2. Pagalbos pinigų mokėjimą reglamentuoja Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos patvirtintas mokėjimo už socialines paslaugas tvarkos aprašas.

TREČIASIS SKIRSNIS SOCIALINIŲ PASLAUGŲ VALDYMAS

10 straipsnis. Socialinių paslaugų valdymas ir valdymo subjektai

1. Socialinių paslaugų valdymas apima socialinių paslaugų planavimą, organizavimą, kompetencijos pasiskirstymą ir socialinių paslaugų kokybės vertinimą, priežiūrą bei kontrolę valstybės ir vietos savivaldos lygmenimis.

2. Pagrindinės socialinių paslaugų valdymo institucijos yra:

1) Socialinės apsaugos ir darbo ministerija;

2) savivaldybės;

3) Socialinių paslaugų priežiūros departamentas prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos (toliau – Socialinių paslaugų priežiūros departamentas).

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XI-777](#), 2010-04-22, *Žin.*, 2010, Nr. 53-2598 (2010-05-08), i. k. 1101010ISTA00XI-777

11 straipsnis. Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos kompetencija

1. Socialinės apsaugos ir darbo ministerija įgyvendina valstybės socialinių paslaugų politiką:

1) pagal savo kompetenciją teikia Vyriausybei siūlymus dėl valstybės socialinių paslaugų sistemos ir socialinio darbo vystymo kryptių ir rengia teisės aktų projektus dėl asmens (šeimos) socialinių paslaugų poreikio nustatymo, socialinių paslaugų skyrimo, teikimo, finansavimo, mokėjimo už socialines paslaugas, socialinės globos normų, socialinės globos įstaigų licencijavimo, socialinių darbuotojų, socialinių darbuotojų padėjėjų profesinės kvalifikacijos kėlimo ir veiklos reglamentavimo ir kt.;

2) analizuoja ir vertina socialinių paslaugų būklę šalyje ir teikia siūlymus savivaldybėms dėl socialinių paslaugų planavimo, organizavimo;

3) analizuoja socialinių darbuotojų poreikius tobulinti profesinę kompetenciją, organizuoja socialinių darbuotojų praktinės veiklos vertinimą;

Straipsnio punkto pakeitimai:

Nr. [XII-1014](#), 2014-07-10, paskelbta TAR 2014-07-23, i. k. 2014-10465

4) rengia ir įgyvendina valstybės socialinių paslaugų programas ir projektus.

2. Socialinės apsaugos ir darbo ministerija ar jos įgaliota institucija steigia, reorganizuoja ar likviduoja socialinės globos įstaigas, kurios teikia gyventojams ilgalaikę ar trumpalaikę socialinę globą, reikalingą ne kiekvienoje savivaldybės teritorijoje.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [XI-777](#), 2010-04-22, Žin., 2010, Nr. 53-2598 (2010-05-08), i. k. 1101010ISTA00XI-777

12 straipsnis. Neteko galios nuo 2010-07-01

Straipsnio naikinimas:

Nr. [XI-777](#), 2010-04-22, Žin. 2010, Nr. 53-2598 (2010-05-08), i. k. 1101010ISTA00XI-777

13 straipsnis. Savivaldybės kompetencija

1. Savivaldybė atsako už socialinių paslaugų teikimo savo teritorijos gyventojams užtikrinimą planuodama ir organizuodama socialines paslaugas, kontroliuodama bendrųjų socialinių paslaugų ir socialinės priežiūros kokybę.

2. Savivaldybė planuoja socialines paslaugas:

1) vertina ir analizuoja gyventojų socialinių paslaugų poreikius;

2) pagal gyventojų poreikius prognozuoja ir nustato socialinių paslaugų teikimo mastą ir rūšis;

3) vertina ir nustato socialinių paslaugų finansavimo poreikį.

3. Socialinių paslaugų teikimo mastui ir rūšims pagal gyventojų poreikius nustatyti savivaldybė kasmet sudaro ir tvirtina socialinių paslaugų planą. Socialinių paslaugų planas sudaromas vadovaujantis Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos patvirtinta socialinių paslaugų planavimo metodika.

4. Savivaldybė organizuoja socialines paslaugas asmenims (šeimoms):

1) organizuoja asmens (šeimos) socialinių paslaugų poreikio nustatymą;

2) pagal nustatytą asmens (šeimos) socialinių paslaugų poreikį skiria socialines paslaugas asmeniui (šeimai);

3) vertina asmens (šeimos) finansines galimybes mokėti už socialines paslaugas ir nustato asmens (šeimos) mokėjimo už socialines paslaugas dydį;

4) viešuosius pirkimus reglamentuojančių teisės aktų nustatyta tvarka perka socialines paslaugas savo teritorijos gyventojams;

5) jeigu reikia, teisės aktų, reglamentuojančių valstybės ir savivaldybių turto valdymą, naudojimą ir disponavimą, nustatyta tvarka perduoda savivaldybei priklausančias patalpas socialinių paslaugų įstaigoms panaudos pagrindais laikinai neatlygintinai valdyti ir naudotis;

6) steigia, reorganizuoja ir likviduoja socialinių paslaugų įstaigas bei užtikrina jų funkcionavimą;

7) parenka vaikus galinčius globoti šeimas ir jas prižiūri;

8) rengia ir įgyvendina savivaldybės socialinių paslaugų priemonės, numatytas savivaldybės strateginiame plėtros plane ir (arba) strateginiame veiklos plane.

Straipsnio punkto pakeitimai:

Nr. [XII-1014](#), 2014-07-10, paskelbta TAR 2014-07-23, i. k. 2014-10465

5. Savivaldybė steigia savo naujas socialinių paslaugų įstaigas tik tais atvejais, kai kitos socialinių paslaugų įstaigos neteikia ar teikia nepakankamai, ar negali teikti gyventojams ekonomiškai ir geros kokybės tų socialinių paslaugų, kurioms yra nustatytas savivaldybės teritorijos gyventojų poreikis.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XI-777](#), 2010-04-22, *Žin.*, 2010, Nr. 53-2598 (2010-05-08), i. k. 1101010ISTA00XI-777

6. Savivaldybė kontroliuoja jos teritorijoje teikiamų bendrųjų socialinių paslaugų ir socialinės priežiūros kokybę.

7. Savivaldybė informuoja Socialinės apsaugos ir darbo ministeriją ir gyventojus apie jos teritorijoje teikiamas socialines paslaugas. Duomenis apie gyventojams skirtas, teikiamas ar neskirtas (nurodymos jų neskyrimo priežastis) socialines paslaugas savivaldybės teikia Socialinės paramos šeimai informacinėje sistemoje (SPIS).

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XI-777](#), 2010-04-22, *Žin.*, 2010, Nr. 53-2598 (2010-05-08), i. k. 1101010ISTA00XI-777

Nr. [XII-1014](#), 2014-07-10, paskelbta TAR 2014-07-23, i. k. 2014-10465

8. Kiekvienos savivaldybės administracijoje turi veikti padalinys, planuojantis socialines paslaugas, administruojantis socialinių paslaugų organizavimą ir bendrųjų socialinių paslaugų bei socialinės priežiūros kokybės kontrolę.

14 straipsnis. Socialinių paslaugų priežiūros departamento kompetencija

Socialinių paslaugų priežiūros departamentas vertina, prižiūri ir kontroliuoja socialinių paslaugų kokybę:

- 1) teikia metodinę pagalbą dėl socialinės globos normų taikymo;
- 2) teikia metodinę pagalbą dėl bendrųjų socialinių paslaugų ir socialinės priežiūros kokybės kontrolės;
- 3) formuoja bendrą socialinės globos normų ir bendrosioms socialinėms paslaugoms bei socialinei priežiūrai keliamų reikalavimų taikymo praktiką;
- 4) vadovaudamasis socialinės globos normomis, vertina socialinės globos kokybę;
- 5) išduoda licencijas teikti socialinę globą, sustabdo ir naikina jų galiojimą;
- 6) tikrina, kaip laikomasi licencijuojamos veiklos sąlygų;

Straipsnio punkto pakeitimai:

Nr. [XII-1014](#), 2014-07-10, paskelbta TAR 2014-07-23, i. k. 2014-10465

7) kontroliuoja asmens (šeimos) socialinių paslaugų, finansuojamų iš valstybės biudžeto specialių tikslinių dotacijų savivaldybių biudžetams, poreikio nustatymą, jų skyrimą, teikimą bei asmens (šeimos) finansinių galimybių mokėti už šias paslaugas vertinimą;

8) atlieka įstatymų ir kitų teisės aktų nustatytas funkcijas.

14¹ straipsnis. Lietuvos statistikos departamento kompetencija

Lietuvos statistikos departamentas kiekvienais metais pagal suderintą su Socialinės apsaugos ir darbo ministerija statistinių rodiklių sąrašą atlieka statistinį socialinių paslaugų tyrimą, rengia ir skelbia statistinę informaciją apie socialines paslaugas.

Papildyta straipsniu:

Nr. [XII-1014](#), 2014-07-10, paskelbta TAR 2014-07-23, i. k. 2014-10465

KETVIRTASIS SKIRSNIS SOCIALINIŲ PASLAUGŲ SKYRIMAS

15 straipsnis. Kreipimasis dėl socialinių paslaugų skyrimo asmeniui (šeimai)

1. Dėl socialinių paslaugų, kurių teikimą finansuoja savivaldybė iš savo biudžeto lėšų ar iš valstybės biudžeto specialių tikslinių dotacijų savivaldybių biudžetams, skyrimo asmuo (vienas iš suaugusių šeimos narių) ar jo globėjas, rūpintojas raštišku prašymu kreipiasi į asmens (šeimos) gyvenamosios vietos savivaldybę.

2. Išskirtiniais atvejais, kai asmuo (šeima) patiria fizinį ar psichologinį smurtą arba kyla grėsmė jo fiziniam ar emociniam saugumui, dėl bendrųjų socialinių paslaugų ir socialinės priežiūros skyrimo asmuo (vienas iš suaugusių šeimos narių) ar jo globėjas, rūpintojas gali kreiptis ir į kitą, ne asmens (šeimos) gyvenamosios vietos, savivaldybę.

3. Veikdami asmens (šeimos) ar visuomenės socialinio saugumo interesais, prašymą dėl socialinių paslaugų skyrimo asmeniui (šeimai) gali pateikti bendruomenės nariai ar kiti suinteresuoti asmenys, nurodę priežastį, dėl kurios asmuo (vienas iš suaugusių šeimos narių) ar jo globėjas, rūpintojas negali to padaryti pats.

4. Švietimo ir ugdymo, sveikatos priežiūros, socialinių paslaugų įstaigų, policijos ir kitų institucijų darbuotojai, turintys duomenų apie socialinių paslaugų asmeniui (šeimai) reikalingumą, privalo apie tai nedelsdami informuoti asmens (šeimos) gyvenamosios vietos savivaldybę. Šiuo atveju klausimas dėl socialinių paslaugų skyrimo svarstomas be asmens (vieno iš suaugusių šeimos narių) ar jo globėjo, rūpintojo prašymo.

16 straipsnis. Asmens (šeimos) socialinių paslaugų poreikio nustatymas

1. Asmens socialinių paslaugų poreikis nustatomas individualiai pagal asmens nesavarankiškumą bei galimybes savarankiškumą ugdyti ar kompensuoti asmens interesus ir poreikius atitinkančiomis socialinėmis paslaugomis.

2. Asmens nesavarankiškumas vertinamas kompleksiskai pagal asmens amžių, organizmo funkcinį sutrikimą, socialinę riziką ir su šiais veiksniais susijusius gebėjimus bei motyvaciją spręsti savo socialines problemas ir šeimos galimybes rūpintis asmeniu, kitas ypatybes, turinčias įtakos asmens gebėjimui rūpintis asmeniniu (šeimos) gyvenimu ar dalyvauti visuomenės gyvenime.

3. Nustatant asmens socialinės globos poreikį, įvertinamas asmens nesavarankiškumo lygis.

4. Asmens nesavarankiškumas gali būti dviejų lygių:

- 1) dalinis;
- 2) visiškas.

5. Šeimos socialinių paslaugų poreikis nustatomas kompleksiskai vertinant šeimos narių gebėjimus, galimybes ir motyvaciją spręsti savo šeimos socialines problemas, palaikyti ryšius su visuomene bei galimybes tai ugdyti ar kompensuoti šeimos interesus ir poreikius atitinkančiomis bendrosiomis socialinėmis paslaugomis ar socialine priežiūra.

6. Asmens (šeimos), pageidaujancio gauti socialines paslaugas, kurias finansuoja savivaldybė iš savo biudžeto lėšų ar iš valstybės biudžeto specialių tikslinių dotacijų savivaldybių biudžetams, socialinių paslaugų poreikį nustato socialiniai darbuotojai, paskirti savivaldybės institucijos nustatyta tvarka.

7. Asmens (šeimos) socialinių paslaugų poreikį socialinių paslaugų teikimo laikotarpiu periodiškai peržiūri socialinių paslaugų įstaigų socialiniai darbuotojai.

8. Sveikatos priežiūros, švietimo ir ugdymo įstaigų, policijos ir kitų institucijų darbuotojai bei kiti asmenys privalo socialiniam darbuotojui teikti išvadą, būtinas asmens (šeimos) socialinių paslaugų poreikiui nustatyti.

9. Asmens (šeimos) socialinių paslaugų poreikio nustatymą, socialinių paslaugų skyrimą, sustabdymą ir nutraukimą reglamentuoja Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos patvirtinti: asmens (šeimos) socialinių paslaugų poreikio nustatymo ir skyrimo tvarkos aprašas bei socialinės globos poreikio likusiam be tėvų globos vaikui, vaikui su negalia, socialinės rizikos vaikui, suaugusiam asmeniui su negalia, senyvo amžiaus asmeniui, socialinės rizikos suaugusiam asmeniui nustatymo metodikos.

17 straipsnis. Sprendimas dėl socialinių paslaugų skyrimo asmeniui (šeimai)

Sprendimas dėl socialinių paslaugų, kurių teikimą finansuoja savivaldybė iš savo biudžeto lėšų ar iš valstybės biudžeto specialių tikslinių dotacijų savivaldybių biudžetams, asmeniui (šeimai) skyrimo, sustabdymo ir nutraukimo priimamas socialinio darbuotojo, nustačiusio asmens (šeimos) socialinių paslaugų poreikį, teikimu savivaldybės institucijos nustatyta tvarka.

PENKTASIS SKIRSNIS SOCIALINIŲ PASLAUGŲ TEIKIMAS

18 straipsnis. Bendrosios socialinių paslaugų teikimo asmeniui (šeimai) nuostatos

1. Socialinės paslaugos asmeniui (šeimai) teikiamos atsižvelgiant į individualius asmens (šeimos) interesus ir poreikius, nustatytus pagal šio įstatymo 16 straipsnio nuostatas, ir nuolat vertinant teikiamų socialinių paslaugų veiksmingumą asmens (šeimos) galimybėms ir gebėjimams rūpintis asmeniniu (šeimos) gyvenimu ar dalyvauti visuomenės gyvenime ugdyti ar kompensuoti.

2. Socialinės paslaugos socialinės rizikos vaikui, likusiam be tėvų globos vaikui teikiamos kuriant saugią ir sveiką vaiko ugdymosi ir vystymosi aplinką, formuojant savarankiško gyvenimo įgūdžius, atkuriant, palaikant ir stiprinant socialinius ryšius su šeima, artimaisiais, visuomene ir organizuojant su švietimu ir ugdymu suderintą pagalbą bei išnaudojant visas galimybes, kad vaikas gyventų šeimoje.

3. Socialinės paslaugos vaikui su negalia teikiamos sudarant sąlygas jam gyventi savo šeimoje, augti sveikoje ir saugioje aplinkoje ir organizuojant pagalbą, suderintą su švietimu ir ugdymu, asmens sveikatos priežiūra ir specialiosios pagalbos priemonėmis. Tai turi padėti vaikui su negalia formuoti savarankiško gyvenimo įgūdžius, palaikyti ir stiprinti socialinius ryšius su šeima, artimaisiais ir visuomene.

4. Socialinės paslaugos suaugusiam asmeniui su negalia teikiamos sudarant sąlygas jam gyventi savo namuose, šeimoje ir organizuojant pagalbą, suderintą su švietimu ir ugdymu, užimtumu, asmens sveikatos priežiūra ir specialiosios pagalbos priemonėmis, padedančią ugdyti ar kompensuoti jo gebėjimus rūpintis asmeniniu (šeimos) gyvenimu ir dalyvauti darbo rinkoje.

5. Socialinės paslaugos senyvo amžiaus asmeniui teikiamos sudarant sąlygas kuo ilgiau jam gyventi savo namuose, šeimoje, savarankiškai tvarkyti savo buitį ir organizuojant pagalbą, suderintą su užimtumu, asmens sveikatos priežiūra ir specialiosios pagalbos priemonėmis, padedančią palaikyti socialinius ryšius su šeima, artimaisiais ir visuomene.

6. Socialinės paslaugos asmeniui su sunkia negalia teikiamos užtikrinant saugią ir sveiką aplinką, žmogaus orumą atitinkančią pagalbą, suderintą su asmens sveikatos priežiūra, nuolatine slauga ir nuolatine priežiūra (pagalba), kitomis specialiosios pagalbos priemonėmis, švietimu ir ugdymu, padedančią kompensuoti prarastą savarankiškumą bei gebėjimus palaikyti socialinius ryšius su šeima ir visuomene.

7. Socialinės paslaugos socialinės rizikos suaugusiam asmeniui teikiamos padedant ugdyti socialinius įgūdžius ir stiprinti motyvą įveikti iškilusias socialines problemas ir organizuojant pagalbą, suderintą su švietimo ir ugdymo, užimtumo, sveikatos priežiūros priemonėmis, užtikrinančią rūpinimąsi asmeniniu (šeimos) gyvenimu ir dalyvavimą darbo rinkoje.

8. Socialinės paslaugos socialinės rizikos šeimai teikiamos padedant ugdyti suaugusių šeimos narių socialinius įgūdžius ir motyvą kurti saugią, sveiką ir darnią aplinką savo namuose, šeimoje, palaikyti socialinius ryšius su visuomene ir užtikrinti šioje šeimoje augančių vaikų visapusišką vystymąsi ir ugdymą. Teikiant socialines paslaugas socialinės rizikos šeimai, turi būti užtikrinamas socialinių paslaugų teikimas ir vaikams.

19 straipsnis. Socialinių paslaugų teikėjai

1. Bendrąsias socialines paslaugas, socialinę priežiūrą teikia tos socialinių paslaugų įstaigos, kurių veiklos sritis yra socialinių paslaugų teikimas ir kurių teikiamos socialinės paslaugos atitinka teisės aktų reglamentuotus bendrosioms socialinėms paslaugoms, socialinei priežiūrai keliamus reikalavimus.

2. Socialinę globą teikia tos socialinės globos įstaigos, kurių veiklos sritis yra socialinių paslaugų teikimas, o jų teikiama socialinė globa atitinka socialinės globos normas, jos turi licenciją teikti socialinę globą (toliau – licencija).

3. Vaikus globojanti šeima turi atitikti teisės aktų nustatytus reikalavimus ir turėti savivaldybės Vaiko teisių apsaugos tarnybos išvadą apie vaikus globojančios šeimos tinkamumą globoti (rūpintis) vaikus (vaikais).

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XI-777](#), 2010-04-22, *Žin.*, 2010, Nr. 53-2598 (2010-05-08), i. k. 1101010ISTA00XI-777

4. Socialinių paslaugų įstaigoje dirba socialiniai darbuotojai, socialinių darbuotojų padėjėjai ir kiti socialinių paslaugų srities darbuotojai, kurių pareigybių sąrašą tvirtina socialinės apsaugos ir darbo ministras, taip pat švietimo, sveikatos priežiūros specialistai ir kiti darbuotojai.

Papildyta straipsnio dalimi:

Nr. [XII-1014](#), 2014-07-10, paskelbta TAR 2014-07-23, i. k. 2014-10465

5. Socialinių paslaugų įstaigoje gali dirbti sielovados darbuotojas. Sielovados darbuotojas netenka teisės dirbti sielovados darbą, kai tradicinė religinė bendruomenė ar bendrija atšaukia leidimą arba siuntimą.

Papildyta straipsnio dalimi:

Nr. [XI-777](#), 2010-04-22, *Žin.*, 2010, Nr. 53-2598 (2010-05-08), i. k. 1101010ISTA00XI-777

Straipsnio dalies numeracijos pakeitimas:

Nr. [XII-1014](#), 2014-07-10, paskelbta TAR 2014-07-23, i. k. 2014-10465

5. Socialinės globos įstaigos vadovas privalo turėti aukštąjį išsilavinimą. Socialinės globos įstaigos vadovo tinkamumas eiti pareigas yra periodiškai vertinamas vadovaujantis Vyriausybės ar jos įgalios institucijos patvirtintu Socialinės globos įstaigų vadovų atestacijos tvarkos aprašu.

Papildyta straipsnio dalimi:

Nr. [XI-777](#), 2010-04-22, *Žin.*, 2010, Nr. 53-2598 (2010-05-08), i. k. 1101010ISTA00XI-777

7. Europos Sąjungos valstybėse išduoti leidimai, licencijos, kvalifikacijos reikalavimus patvirtinantys dokumentai teisės aktų nustatyta tvarka pripažįstami tinkamais verstis socialinėmis paslaugomis Lietuvos Respublikoje.

Straipsnio dalies numeracijos pakeitimas:

Nr. [XI-777](#), 2010-04-22, *Žin.*, 2010, Nr. 53-2598 (2010-05-08), i. k. 1101010ISTA00XI-777

Nr. [XII-1014](#), 2014-07-10, paskelbta TAR 2014-07-23, i. k. 2014-10465

8. Kitoje Europos Sąjungos valstybėje narėje arba Europos ekonominės erdvės valstybėje įsisteigusiai socialinės globos įstaigai, siekiančiai Lietuvos Respublikoje teikti socialinę globą, reikalavimas turėti licenciją Lietuvos Respublikoje netaikomas, jeigu ji turi licenciją (leidimą) teikti socialinę globą pagal savo įsisteigimo valstybės teisės aktus.

Papildyta straipsnio dalimi:

Nr. [XII-1014](#), 2014-07-10, paskelbta TAR 2014-07-23, i. k. 2014-10465

20 straipsnis. Socialinis darbas

1. Socialinis darbas yra profesinė veikla, kuri įgalina žmones, šeimas, bendruomenes ir visuomenę spręsti tarpusavio santykių ir socialines problemas, skatindama socialinę kaitą, gerindama gyvenimo kokybę ir stiprindama solidarumą bei socialinį teisingumą.

2. Socialinį darbą dirba socialiniai darbuotojai.

3. Dirbti socialiniu darbuotoju turi teisę:

1) asmuo, įgijęs socialinio darbo kvalifikacinį (profesinio bakalauro, bakalauro, magistro) laipsnį, arba

2) asmuo, iki 2014 m. gruodžio 31 d. įgijęs kitą kvalifikacinį (profesinio bakalauro, bakalauro, magistro) laipsnį ir socialinio darbuotojo kvalifikaciją ar baigęs socialinio darbo studijų programą, ar socialinės apsaugos ir darbo ministro nustatyta tvarka baigęs socialinio darbuotojo praktinei veiklai pasirengti skirtus mokymus, arba

3) asmuo, įgijęs socialinės pedagogikos kvalifikacinį (profesinio bakalauro, bakalauro, magistro) laipsnį ar socialinio pedagogo kvalifikaciją, jeigu jis dirbs su vaikais ir (arba) socialinės rizikos šeimomis.

4. Socialinis darbuotojas nuolat, ne mažiau kaip 16 akademinių valandų per kalendorinius metus, tobulina profesinę kompetenciją, jo praktinė veikla vertinama socialinės apsaugos ir darbo ministro nustatyta tvarka.

5. Europos Sąjungos valstybėje narėje, Europos ekonominės erdvės valstybėje ar Šveicarijos Konfederacijoje išduoti aukštojo mokslo diplomai, diplomai, pažymėjimai ir kiti kvalifikaciją patvirtinantys dokumentai teisės aktų nustatyta tvarka pripažįstami tinkamais, kad juos įgijusieji dirbtų socialiniais darbuotojais Lietuvos Respublikoje.

6. Šio straipsnio 3 ir 4 dalies reikalavimai netaikomi iš kitos Europos Sąjungos valstybės narės, Europos ekonominės erdvės valstybės ar Šveicarijos Konfederacijos ne ilgiau kaip 2 metams komandiruojamam į Lietuvos Respubliką socialiniam darbuotojui, jeigu jis atitinka darbovietės, iš kurios yra siunčiamas, įsisteigimo valstybės teisės aktuose nustatytus reikalavimus.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [XII-1014](#), 2014-07-10, paskelbta TAR 2014-07-23, i. k. 2014-10465

ŠEŠTASIS SKIRSNIS

SOCIALINĖS GLOBOS ĮSTAIGŲ LICENCIJAVIMAS

21 straipsnis. Veiklos licencijos

1. Lietuvos Respublikoje ar kitoje Europos Sąjungos valstybėje narėje arba kitoje Europos ekonominės erdvės valstybėje įsisteigusiam juridiniam asmeniui ar kitai organizacijai, jų padaliniui, pageidaujantiems teikti socialinę globą (toliau – įstaiga), gali būti išduodamos licencijos teikti socialinę globą socialinės globos įstaigoje (toliau – institucinė socialinė globa) arba asmens namuose.

2. Įstaigai gali būti išduodamos šių rūšių veiklos licencijos:

1) institucinė socialinė globa (dienos) vaikams su negalia, suaugusiems asmenims su negalia, senyvo amžiaus asmenims;

2) institucinė socialinė globa (ilgalaikė, trumpalaikė) vaikams su negalia, socialinės rizikos vaikams, likusiems be tėvų globos vaikams socialinės globos įstaigoje, išskyrus šeimyną;

3) institucinė socialinė globa (ilgalaikė, trumpalaikė) suaugusiems asmenims su negalia, senyvo amžiaus asmenims;

4) institucinė socialinė globa (trumpalaikė) socialinės rizikos suaugusiems asmenims;

5) institucinė socialinė globa (ilgalaikė, trumpalaikė) likusiems be tėvų globos vaikams šeimynoje;

6) socialinė globa vaikams su negalia, suaugusiems asmenims su negalia, senyvo amžiaus asmenims namuose.

3. Įstaigai gali būti išduodama licencija vykdyti kelių šio straipsnio 2 dalyje nurodytų rūšių veiklą.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [XII-1014](#), 2014-07-10, paskelbta TAR 2014-07-23, i. k. 2014-10465

22 straipsnis. Licencijas išduodanti institucija ir licencijuojamos veiklos sąlygų laikymosi priežiūra ir kontrolę atliekanti institucija

Licencijas išduoda, jų galiojimą sustabdo, galiojimo sustabdymą panaikina ir galiojimą panaikina, prižiūri ir kontroliuoja, kaip laikomasi licencijuojamos veiklos sąlygų, Socialinių paslaugų priežiūros departamentas, vadovaudamasis šiuo įstatymu ir kitais teisės aktais.

23 straipsnis. Licencijos gavimo sąlygos

1. Licencija gali būti išduodama įstaigai, tinkamai pasirengusiai teikti socialinę globą, – įstaigos numatoma teikti socialinę globą atitinka socialinės globos normose nustatytus reikalavimus personalo struktūrai, skaičiui, išsilavinimui ir patalpoms.

2. Licencijai gauti užpildoma ir Socialinių paslaugų priežiūros departamentui tiesiogiai, registruotu laišku, elektroninėmis priemonėmis arba per Paslaugų įstatyme nurodytą kontaktinį centrą (toliau – kontaktinis centras) pateikiama paraiška-klausimynas, kurioje pateikiama rašytinė informacija, įrodanti, kad įstaigos numatoma teikti socialinę globą atitiks socialinės globos normose nustatytus reikalavimus personalo struktūrai, skaičiui, išsilavinimui ir patalpoms. Paraiškos-klausimyno formą tvirtina Socialinių paslaugų priežiūros departamentas.

3. Tais atvejais, kai įstaiga, išskyrus šeimyną, be socialinių paslaugų teikimo, užsiima ir kitomis, ne su socialinių paslaugų teikimu susijusiomis, veiklomis, institucinė socialinė globa turi būti teikiama patalpose, atskirtose nuo patalpų, kuriose užsiimama kitomis veiklomis.

4. Socialinių paslaugų priežiūros departamentas, gavęs šio straipsnio 2 dalyje nurodytą paraišką-klausimyną, per 5 darbo dienas išsiunčia paraišką-klausimyną pateikusiai įstaigai raštišką patvirtinimą, kad paraiška-klausimynas yra gautas, o jeigu pateikta ne visa ar netiksli šio straipsnio 2 dalyje nurodyta informacija, praneša apie trūkumus ir nurodo ne ilgesnį kaip 10 darbo dienų nuo pranešimo gavimo dienos terminą trūkumams pašalinti.

5. Prieš išduodamas licenciją, Socialinių paslaugų priežiūros departamentas pagal įstaigos šio straipsnio 2 dalyje nurodytoje paraiškoje-klausimyne pateiktą informaciją turi patikrinti vietoje, ar įstaiga yra pasirengusi teikti socialinę globą.

6. Licencija arba motyvuotas raštiškas atsisakymas išduoti licenciją turi būti pateikti įstaigai tiesiogiai, registruotu laišku ar pasirašyti saugiu elektroniniu parašu elektroninėmis priemonėmis arba per kontaktinį centrą per 30 dienų nuo visos informacijos, reikalingos licencijai išduoti, gavimo dienos.

7. Socialinių paslaugų priežiūros departamentas privalo teisės aktų nustatyta tvarka pranešti Juridinių asmenų registrai apie licencijos išdavimą, jos galiojimo sustabdymą, galiojimo sustabdymo panaikinimą ir galiojimo panaikinimą.

8. Apie licencijos išdavimą, jos galiojimo sustabdymą, galiojimo sustabdymo panaikinimą ir galiojimo panaikinimą Socialinių paslaugų priežiūros departamentas skelbia savo interneto svetainėje.

9. Įstaiga turi pradėti teikti socialinę globą per 12 mėnesių nuo licencijos išdavimo.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [XII-1014](#), 2014-07-10, paskelbta TAR 2014-07-23, i. k. 2014-10465

24 straipsnis. Atsisakymas išduoti licenciją, licencijos galiojimo sustabdymas ir panaikinimas

1. Socialinių paslaugų priežiūros departamentas atsisako išduoti licenciją, jeigu:

1) nepateikta ar pateikta ne visa ar netiksli šio įstatymo 23 straipsnio 2 dalyje numatyta informacija ir per Socialinių paslaugų priežiūros departamento nurodytą terminą įstaiga trūkumų nepašalina, pateikta informacija neatitinka šio įstatymo 23 straipsnio 2 dalyje nustatytų reikalavimų, pateikti neteisingi duomenys ir informacija, duomenys suklastoti;

2) atlikdamas patikrinimą vietoje nustato, kad įstaiga nėra pasirengusi teikti socialinę globą – įstaigos numatoma teikti socialinę globą neatitinka socialinės globos normose nustatytų reikalavimų personalo struktūrai, skaičiui, išsilavinimui ir patalpoms.

2. Socialinių paslaugų priežiūros departamentas, nustatęs, kad socialinės globos įstaiga teikia socialinę globą, neatitinkančią socialinės globos normų, įteikia socialinės globos įstaigai tiesiogiai, registruotu laišku ar pasirašytą saugiu elektroniniu parašu elektroninėmis priemonėmis rašytinį įspėjimą pareikalaudamas per nurodytą terminą pašalinti pažeidimus. Terminas pažeidimams pašalinti negali būti ilgesnis kaip 6 mėnesiai nuo įspėjimo gavimo dienos.

3. Socialinių paslaugų priežiūros departamentas sustabdo licencijos galiojimą, jeigu socialinės globos įstaiga teikė socialinę globą, neatitinkančią socialinės globos normų, ir, gavusi įspėjimą su reikalavimu pašalinti pažeidimus, per nurodytą terminą šių pažeidimų nepašalino.

4. Terminą, kuriam sustabdomas licencijos galiojimas, nustato Socialinių paslaugų priežiūros departamentas, atsižvelgdamas į nustatyto pažeidimo pobūdį.

5. Sustabdžius licencijos galiojimą, socialinės globos įstaigai leidžiama toliau teikti socialinę globą visą licencijos galiojimo sustabdymo laikotarpį tik tais atvejais, kai nustatyti pažeidimai nekelia grėsmės socialinių paslaugų gavėjų interesams ir saugumui.

6. Socialinių paslaugų priežiūros departamentas gali panaikinti licencijos galiojimą savo ar socialinės globos įstaigos iniciatyva.

7. Socialinių paslaugų priežiūros departamentas panaikina licencijos galiojimą, jeigu:

1) sustabdžius licencijos galiojimą, socialinės globos įstaiga per nurodytą terminą nepašalino pažeidimų;

2) socialinės globos įstaiga nepradėjo teikti socialinės globos per 12 mėnesių nuo licencijos išdavimo.

8. Socialinių paslaugų priežiūros departamentas apie numatomą licencijos panaikinimą privalo ne vėliau kaip prieš 30 kalendorinių dienų elektroninėmis priemonėmis informuoti savivaldybę, kurios teritorijoje socialinės globos įstaiga teikia socialines paslaugas, ir savivaldybes, kurių gyventojai šias paslaugas gauna.

9. Panaikindamas licencijos galiojimą dėl to, kad socialinės globos įstaiga nepradėjo teikti socialinės globos per 12 mėnesių nuo licencijos išdavimo, Socialinių paslaugų priežiūros departamentas prieš 30 kalendorinių dienų iki licencijos galiojimo panaikinimo įteikia socialinės globos įstaigai tiesiogiai, registruotu laišku ar pasirašytą saugiu elektroniniu parašu elektroninėmis priemonėmis rašytinį įspėjimą apie licencijos galiojimo panaikinimą.

10. Apie licencijos galiojimo sustabdymą ar panaikinimą Socialinių paslaugų priežiūros departamentas informuoja socialinės globos įstaigą raštu tiesiogiai, registruotu laišku ar pasirašytą saugiu elektroniniu parašu pranešimą išsiunčia elektroninėmis priemonėmis arba per kontaktinį centrą.

11. Socialinės globos įstaiga kartu su sprendimą dėl socialinės globos skyrimo priėmusia savivaldybe ir Socialinės apsaugos ir darbo ministerija privalo imtis visų įmanomų priemonių, kad, atsisakius išduoti licenciją, sustabdžius ar panaikinus licencijos galiojimą, būtų apsaugoti socialinių paslaugų gavėjų interesai ir užtikrintas jiems reikalingų socialinių paslaugų tęstinumas kitoje socialinių paslaugų įstaigoje.

Straipsnio pakeitimai:

Nr. [XII-1014](#), 2014-07-10, paskelbta TAR 2014-07-23, i. k. 2014-10465

24¹ straipsnis. Licencijos turėtojo teisės ir pareigos

1. Licencijos turėtojas turi:

1) teisę verstis licencijoje nurodyta veikla;

2) teisę gauti Socialinių paslaugų priežiūros departamento paaiškinimus dėl teikiamos socialinės globos atitikties socialinės globos normoms;

3) kitų įstatymuose nustatytų teisių.

2. Licencijos turėtojas privalo:

1) vykdyti Lietuvos Respublikos įstatymus, Vyriausybės nutarimus ir kitus teisės aktus, reglamentuojančius socialinės globos įstaigų veiklą;

2) teikti socialinę globą, atitinkančią socialinės globos normas;

3) gavęs Socialinių paslaugų priežiūros departamento sprendimą sustabdyti ar panaikinti licencijos galiojimą, per sprendime nustatytą terminą sustabdyti arba nutraukti licencijuojamą veiklą, išskyrus šio įstatymo 24 straipsnio 5 dalyje nustatytą atvejį;

4) leisti Socialinių paslaugų priežiūros departamentui tikrinti, kaip laikomasi licencijuojamos veiklos sąlygų;

5) imtis visų įmanomų priemonių, kad, sustabdžius ar panaikinus licencijos galiojimą, būtų apsaugoti socialinės globos gavėjų interesai ir užtikrintas jiems reikalingų socialinių paslaugų tęstinumas kitoje socialinių paslaugų įstaigoje.

3. Licencijos turėtojas gali teikti institucinę socialinę globą tik licencijoje nurodytoje veiklos patalpoje.

4. Licencijos turėtojas neturi teisės įgalioti kitų asmenų teikti licencijoje nurodytą socialinę globą ar pagal sutartį perduoti jiems teisę teikti licencijoje nurodytą socialinę globą.

Papildyta straipsniu:

Nr. [XII-1014](#), 2014-07-10, paskelbta TAR 2014-07-23, i. k. 2014-10465

25 straipsnis. Socialinės globos įstaigų licencijavimo taisyklės

Socialinės globos įstaigų licencijavimo taisyklės tvirtina Vyriausybė ar jos įgaliota institucija.

SEPTINTASIS SKIRSNIS MOKĖJIMAS UŽ SOCIALINES PASLAUGAS

26 straipsnis. Bendrosios mokėjimo už socialines paslaugas nuostatos

1. Mokėjimo už socialines paslaugas dydis nustatomas atsižvelgiant į teikiamų asmeniui (šeimai) socialinių paslaugų rūšį ir į asmens (šeimos) finansines galimybes mokėti už socialines paslaugas.

2. Mokėjimo už socialines paslaugas dydis negali viršyti asmeniui (šeimai) teikiamų socialinių paslaugų išlaidų dydžio.

3. Asmens (šeimos) mokėjimo už socialines paslaugas dydį nustato savivaldybė, vadovaudamasi Vyriausybės ar jos įgalios institucijos patvirtintu mokėjimo už socialines paslaugas tvarkos aprašu.

4. Asmeniui (šeimai), teisės aktų nustatyta tvarka gaunančiam (gaunančiai) socialinę pašalpą, arba asmeniui (šeimai), kurio (kurios) pajamos (vidutinės šeimos pajamos, tenkančios vienam asmeniui) yra mažesnės už valstybės remiamų pajamų dvigubą dydį, bendrosios socialinės paslaugos ir socialinė priežiūra teikiamos nemokamai, išskyrus atvejus, kai šis asmuo yra socialinės rizikos suaugęs asmuo, kuris ilgiau kaip mėnesį per kalendorinius metus gyvena socialinių paslaugų įstaigoje ir joje gauna socialinę priežiūrą.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XI-777](#), 2010-04-22, *Žin.*, 2010, Nr. 53-2598 (2010-05-08), i. k. 1101010ISTA00XI-777

Nr. [XII-1014](#), 2014-07-10, paskelbta TAR 2014-07-23, i. k. 2014-10465

5. Savivaldybė turi teisę atleisti asmenį (šeimą) nuo mokėjimo už socialines paslaugas ir kitais, šio straipsnio 4 dalyje nenustatytais, atvejais.

6. Mokėjimo šaltiniai yra asmens (šeimos) pajamos, turtas, išreikštas pinigais, asmens suaugusių vaikų, kitų suinteresuotų asmenų piniginės lėšos, skirtos asmeniui (šeimai) teikiamų socialinių paslaugų išlaidoms apmokėti.

7. Asmens (šeimos) ir savivaldybės tarpusavio teisės ir pareigos dėl mokėjimo už socialines paslaugas reglamentuojamos rašytine sutartimi.

8. Šio skirsnio nuostatos taikomos mokėjimui už tas socialines paslaugas, kurias planuoja ir savivaldybės teritorijos gyventojams organizuoja savivaldybė ir kurių teikimą finansuoja savivaldybė iš savo biudžeto lėšų ar iš valstybės biudžeto specialių tikslinių dotacijų savivaldybių biudžetams.

27 straipsnis. Asmens (šeimos) finansinių galimybių mokėti už socialines paslaugas vertinimas

1. Asmuo (vienas iš suaugusių šeimos narių), pageidaujantis gauti socialines paslaugas, ar jo globėjas, rūpintojas turi pateikti informaciją apie asmens (šeimos) turimas pajamas, išvardytas šio įstatymo 30 straipsnyje.

2. Asmuo, pageidaujantis gauti ilgalaikę socialinę globą, ar jo globėjas, rūpintojas turi pateikti informaciją apie asmens turimas pajamas, nurodytas šio įstatymo 30 straipsnyje, ir turtą, nurodytą šio įstatymo 31 straipsnyje.

3. Informacija apie asmens (šeimos) pajamas ir turtą pateikiama raštu, užpildant paraišką, kurioje nurodomi asmens duomenys, jo (šeimos narių) veiklos pobūdis ir kita finansinėms galimybėms mokėti už socialines paslaugas įvertinti būtina informacija.

4. Asmens (šeimos) finansinės galimybės mokėti už socialines paslaugas vertinamos asmens (šeimos) gyvenamosios vietos savivaldybės, kurioje buvo nustatytas asmens (šeimos) socialinių paslaugų poreikis, institucijos nustatyta tvarka.

5. Asmuo (vienas iš suaugusių šeimos narių), gaunantis socialines paslaugas, ar jo globėjas, rūpintojas privalo pranešti savivaldybei apie asmens (šeimos) pajamų, turto pasikeitimus, įvykčius per šių paslaugų gavimo laikotarpį.

28 straipsnis. Mokėjimo už bendrąsias socialines paslaugas dydis

1. Mokėjimo už bendrąsias socialines paslaugas dydis apskaičiuojamas savivaldybės institucijos nustatyta tvarka.

2. Informavimo, konsultavimo, tarpininkavimo ir atstovavimo interesais paslaugos teikiamos nemokamai.

29 straipsnis. Mokėjimo už specialiąsias socialines paslaugas dydis

1. Mokėjimo už socialinę priežiūrą dydis nustatomas atsižvelgiant į asmens (šeimos) pajamas.

2. Mokėjimo už socialinę priežiūrą dydis asmeniui neturi viršyti 20 procentų asmens pajamų.

3. Tais atvejais, kai socialinė priežiūra teikiama šeimai, mokėjimo dydis neturi viršyti 20 procentų šeimos pajamų.

4. Mokėjimo už dienos ar trumpalaikę socialinę globą dydis nustatomas atsižvelgiant į asmens pajamas.

5. Jei asmuo gyvena vienas arba šeimoje, kurios pajamos vienam šeimos nariui neviršija 3 valstybės remiamų pajamų dydžio, mokėjimo už jam teikiamą dienos socialinę globą dydis neturi viršyti 20 procentų asmens pajamų.

6. Jei asmuo gyvena šeimoje ir šios šeimos pajamos vienam šeimos nariui viršija 3 valstybės remiamų pajamų dydį, mokėjimo dydis už jam teikiamą dienos socialinę globą neturi viršyti 50 procentų asmens pajamų.

7. Mokėjimo už trumpalaikę socialinę globą dydis neturi viršyti 80 procentų asmens pajamų. Tais atvejais, kai asmuo pagal Valstybinių šalpos išmokų įstatymą gauna slaugos ar priežiūros (pagalbos) išlaidų tikslinę kompensaciją, 100 procentų šios kompensacijos skiriama mokėjimui už trumpalaikę socialinę globą padengti.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XII-1014](#), 2014-07-10, paskelbta TAR 2014-07-23, i. k. 2014-10465

8. Mokėjimo už ilgalaikę socialinę globą dydis nustatomas atsižvelgiant į asmens pajamas ir turtą.

9. Mokėjimo už ilgalaikę socialinę globą suaugusiam asmeniui dydis neturi viršyti 80 procentų asmens pajamų, jeigu asmens turto vertė yra mažesnė už jo gyvenamosios vietos savivaldybėje nustatytą turto vertės normatyvą. Tais atvejais, kai asmuo pagal Valstybinių šalpos išmokų įstatymą gauna slaugos ar priežiūros (pagalbos) išlaidų tikslinę kompensaciją, 100 procentų šios kompensacijos skiriama mokėjimui už ilgalaikę socialinę globą padengti.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XII-1014](#), 2014-07-10, paskelbta TAR 2014-07-23, i. k. 2014-10465

10. Jei suaugusio asmens turto vertė yra didesnė už jo gyvenamosios vietos savivaldybėje nustatytą turto vertės normatyvą, mokėjimo už ilgalaikę socialinę globą suaugusiam asmeniui dydis per mėnesį padidėja vienu procentu, skaičiuojant nuo turto vertės, viršijančios normatyvą.

11. Mokėjimo už ilgalaikę socialinę globą vaikui su negalia dydis neturi viršyti 80 procentų jo pajamų. Tais atvejais, kai vaikas su negalia pagal Valstybinių šalpos išmokų įstatymą gauna slaugos ar priežiūros (pagalbos) išlaidų tikslinę kompensaciją, 100 procentų šios kompensacijos skiriama mokėjimui už ilgalaikę socialinę globą padengti.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XII-1014](#), 2014-07-10, paskelbta TAR 2014-07-23, i. k. 2014-10465

12. Socialinė globa likusiam be tėvų globos vaikui ir socialinės rizikos vaikui teikiama nemokamai.

30 straipsnis. Asmens (šeimos) pajamos ir jų apskaičiavimas

1. Nustatant asmens finansines galimybes mokėti už socialines paslaugas, įskaitomos šios asmens gaunamos pajamos:

1) su darbo ar tarnybos santykiais susijusios pajamos, įskaitant išeitines išmokas ir kompensacijas;

2) individualios įmonės savininko, tikrosios ūkinės bendrijos, komanditinės ūkinės bendrijos tikrojo nario, mažosios bendrijos nario pajamos, gautos iš šios įmonės ar bendrijos apmokestinto pelno;

Straipsnio punkto pakeitimai:

Nr. [XI-2171](#), 2012-06-29, *Žin.*, 2012, Nr. 83-4345 (2012-07-14), i. k. 1121010ISTA0XI-2171

3) individualios veiklos pajamos;

4) autorinis atlyginimas;

5) išmokos žemės ūkio veiklai ar pajamos iš žemės ūkio veiklos, išskyrus pajamas iš žemės ūkio naudmenų, kurių bendras plotas neviršija 1 hektaro;

6) pensijos, pensijų išmokos ir vietoj pensijų mokamos kompensacijos, rentos;

7) valstybinės šalpos išmokos, mokamos pagal Valstybinių šalpos išmokų įstatymą;

8) ligos, profesinės rehabilitacijos, motinystės, tėvystės, motinystės (tėvystės) socialinio draudimo pašalpos, statutiniams valstybės tarnautojams mokamos išmokos ligos, motinystės, tėvystės ir motinystės (tėvystės) atveju;

9) nedarbo socialinio draudimo išmokos, mokamos pagal Nedarbo socialinio draudimo įstatymą;

10) palūkanos;

11) dividendai;

12) vaiko išlaikymo periodinės išmokos, mokamos pagal Civilinį kodeksą;

13) vaiko išlaikymo lėšos, mokamos pagal Vaikų išlaikymo fondo įstatymą;

14) turto nuomos pajamos;

15) netekto darbingumo periodinės kompensacijos, mokamos pagal Nelaimingų atsitikimų darbe ir profesinių ligų socialinio draudimo įstatymą arba Žalos atlyginimo dėl nelaimingų atsitikimų darbe ar susirgimo profesine liga laikinąjį įstatymą;

16) žalos atlyginimo periodinės išmokos, mokamos pagal Civilinį kodeksą;

17) stipendija, išskyrus socialinę stipendiją;

18) transporto išlaidų kompensacija (tais atvejais, kai teikiamos transporto organizavimo paslaugos ar institucinė socialinė globa);

19) išmoka vaikui, mokama pagal Išmokų vaikams įstatymą;

20) socialinės pašalpos, mokamos pagal Piniginės socialinės paramos nepasiturintiems gyventojams įstatymą.

Papildyta straipsnio punktu:

Nr. [XII-1014](#), 2014-07-10, paskelbta TAR 2014-07-23, i. k. 2014-10465

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XI-777](#), 2010-04-22, *Žin.*, 2010, Nr. 53-2598 (2010-05-08), i. k. 1101010ISTA00XI-777

2. Nustatant šeimos finansines galimybes mokėti už socialines paslaugas, kai socialinės paslaugos teikiamos šeimai, į šeimos pajamas įskaitomos šio straipsnio 1 dalies 1–6 punktuose nurodytos šeimos narių gaunamos pajamos.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XI-777](#), 2010-04-22, *Žin.*, 2010, Nr. 53-2598 (2010-05-08), i. k. 1101010ISTA00XI-777

3. Šio straipsnio 1 dalyje nurodytos pajamos imamos po apmokestinimo gyventojų pajamų mokesčiu ir išskaičius valstybinio socialinio draudimo įmokas.

4. Šio straipsnio 1 dalies 5 punkte nurodytos pajamos įskaitomos tik esant žemės ūkio veiklos apskaitos dokumentams.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XI-777](#), 2010-04-22, Žin., 2010, Nr. 53-2598 (2010-05-08), i. k. 1101010ISTA00XI-777

5. Asmens (šeimos) pajamos nustatomos skaičiuojant 3 paskutinių iki kreipimosi dėl socialinių paslaugų skyrimo mėnesių pajamų vidurkį.

6. Nustatant vienam šeimos nariui tenkančias šeimos pajamas, kai socialinės paslaugos teikiamos šeimoje gyvenančiam asmeniui, šio asmens pajamų, nurodytų šio straipsnio 1 dalyje, ir visų šeimos narių pajamų, nurodytų šio straipsnio 1 dalies 1–6 punktuose, suma dalijama iš visų šeimos narių skaičiaus.

7. Asmens (šeimos) pajamos apskaičiuojamos vadovaujantis Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos patvirtintu mokėjimo už socialines paslaugas tvarkos aprašu.

31 straipsnis. Asmens turtas ir jo apskaičiavimas

1. Nustatant asmens finansines galimybes mokėti už ilgalaikę socialinę globą, įskaitomas šis asmens nuosavybės teise turimas ar per praėjusius 12 mėnesių iki kreipimosi dėl socialinių paslaugų skyrimo ar asmens finansinių galimybių mokėti už ilgalaikę socialinę globą vertinimo turėtas turtas:

- 1) statiniai, įskaitant nebaigtus statyti;
- 2) privalomos registruoti transporto priemonės;
- 3) privaloma registruoti žemės ūkio technika;
- 4) žemė (įskaitant užimtą miško ir vandens telkinių);
- 5) akcijos, obligacijos, vekseliai ir kiti vertybiniai popieriai;
- 6) piniginės lėšos.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XII-1014](#), 2014-07-10, paskelbta TAR 2014-07-23, i. k. 2014-10465

2. Tais atvejais, kai asmeniui šio straipsnio 1 dalyje išvardytas turtas priklauso bendrosios jungtinės nuosavybės teise, į asmens turtą įskaitoma jam tenkanti šio turto dalis.

3. Tais atvejais, kai asmuo gyvena su šeima ir (arba) artimaisiais giminaičiais ir šios šeimos ir (arba) artimųjų giminaičių gyvenamoji patalpa, kurioje jie ne trumpiau kaip vienus metus yra deklaravę savo gyvenamąją vietą, yra asmens nuosavybės teise turimas turtas, šios patalpos į asmens turtą neįskaitomos.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XII-1014](#), 2014-07-10, paskelbta TAR 2014-07-23, i. k. 2014-10465

4. Asmens turtas apskaičiuojamas vadovaujantis Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos patvirtintu mokėjimo už socialines paslaugas tvarkos aprašu.

32 straipsnis. Asmens turto vertės ir turto vertės normatyvo nustatymas

1. Turto normatyvas asmeniui yra 12 kvadratinį metrų būsto naudingojo ploto.

2. Turto vertės normatyvas nustatomas turto normatyvą dauginant iš asmens gyvenamosios vietos nekilnojamojo turto ploto vieneto normatyvinės vertės piniginei socialinei paramai nepasiturintiems gyventojams gauti.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XII-1014](#), 2014-07-10, paskelbta TAR 2014-07-23, i. k. 2014-10465

3. Turto vertės normatyvui nustatyti taikomos valstybės įmonės Registrų centro nustatomos ir šios įmonės interneto svetainėje skelbiamos nekilnojamojo turto ploto vieneto normatyvinės vertės piniginei socialinei paramai nepasiturintiems gyventojams gauti pagal kiekvienų metų sausio 1 dienos vidutines nekilnojamojo turto rinkos vertes Lietuvos miestuose ir savivaldybių centruose, kitose savivaldybių teritorijose.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [X-1573](#), 2008-06-05, *Žin.*, 2008, Nr. 71-2702 (2008-06-21), i. k. 1081010ISTA00X-1573
 Nr. [XI-2341](#), 2012-11-06, *Žin.*, 2012, Nr. 132-6669 (2012-11-15), i. k. 1121010ISTA0XI-2341
 Nr. [XII-1014](#), 2014-07-10, paskelbta TAR 2014-07-23, i. k. 2014-10465

AŠTUNTASIS SKIRSNIS SOCIALINIŲ PASLAUGŲ FINANSAVIMAS

33 straipsnis. Bendrosios socialinių paslaugų finansavimo nuostatos

1. Socialinės paslaugos finansuojamos iš valstybės, savivaldybių biudžetų lėšų, socialinių paslaugų įstaigų lėšų, Europos Sąjungos struktūrinių fondų, užsienio fondų, paramos (aukų), asmens (šeimos) mokėjimo už socialines paslaugas ir kitų lėšų.

2. Valstybės ir savivaldybių biudžetuose turi būti planuojamos lėšos, reikalingos socialinėms paslaugoms teikti, socialinių paslaugų programoms ir projektams įgyvendinti, investicijoms į socialinių paslaugų plėtrą (statyboms, renovacijai, žmonių išteklių plėtrai, pažangioms ir novatoriškoms socialinėms paslaugoms diegti ir kt.) finansuoti.

3. Socialinių paslaugų finansavimo ir lėšų apskaičiavimo metodiką tvirtina Vyriausybė ar jos įgaliota institucija.

34 straipsnis. Socialinių paslaugų, kurias planuoja ir savivaldybės teritorijos gyventojams organizuoja savivaldybė, finansavimo šaltiniai

1. Bendrosios socialinės paslaugos ir socialinė priežiūra senyvo amžiaus asmenims, suaugusiems asmenims su negalia, vaikams su negalia, socialinės rizikos vaikams, socialinės rizikos suaugusiems asmenims ir jų šeimoms finansuojamos iš savivaldybės biudžeto lėšų.

2. Socialinė priežiūra socialinės rizikos šeimoms finansuojama iš savivaldybės biudžeto lėšų ir iš valstybės biudžeto specialių tikslinių dotacijų savivaldybių biudžetams.

3. Socialinė globa senyvo amžiaus asmenims, suaugusiems asmenims su negalia, vaikams su negalia (išskyrus asmenis su sunkia negalia), socialinės rizikos vaikams, socialinės rizikos suaugusiems asmenims finansuojamos iš savivaldybės biudžeto lėšų.

4. Socialinė globa asmenims su sunkia negalia finansuojama iš valstybės biudžeto specialių tikslinių dotacijų savivaldybių biudžetams.

5. Socialinė globa likusiems be tėvų globos vaikams finansuojama iš savivaldybės biudžeto lėšų ir iš valstybės biudžeto specialių tikslinių dotacijų savivaldybių biudžetams, skirtų vaikų globos (rūpybos) išmokoms mokėti.

6. Vaikų priežiūra ar globa (rūpyba) vaikus globojančioje šeimoje finansuojama iš savivaldybių biudžetų lėšų ir iš valstybės biudžeto lėšų, skirtų išmokoms vaikams, o kai vaikui nustatyta nuolatinė ar laikinoji globa (rūpyba), – ir vaikų globos (rūpybos) išmokoms pagal Išmokų vaikams įstatymą mokėti.

Papildyta straipsnio dalimi:

Nr. [XI-777](#), 2010-04-22, *Žin.*, 2010, Nr. 53-2598 (2010-05-08), i. k. 1101010ISTA00XI-777

7. Valstybės biudžeto specialių tikslinių dotacijų savivaldybių biudžetams panaudojimą socialinėms paslaugoms finansuoti reglamentuoja Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos patvirtinta socialinių paslaugų finansavimo ir lėšų apskaičiavimo metodika.

Straipsnio dalies numeracijos pakeitimas:

Nr. [XI-777](#), 2010-04-22, *Žin.*, 2010, Nr. 53-2598 (2010-05-08), i. k. 1101010ISTA00XI-777

DEVINTASIS SKIRSNIS GINČŲ, SUSIJUSIŲ SU SOCIALINĖMIS PASLAUGOMIS, NAGRINĖJIMAS

35 straipsnis. Sprendimų, susijusių su socialinėmis paslaugomis, apskundimas

1. Savivaldybės institucijos nustatyta tvarka paskirtų socialinių darbuotojų išvadas dėl asmens (šeimos) socialinių paslaugų poreikio skirti socialines paslaugas nustatymo asmuo (vienas iš

suaugusių šeimos narių) ar jo globėjas, rūpintojas, kiti suinteresuoti asmenys gali apskųsti savivaldybės administracijos direktoriui.

2. Apskundus išvadas dėl asmens (šeimos) socialinių paslaugų poreikio skirti socialines paslaugas nustatymo, savivaldybės administracijos direktoriaus sprendimu turi būti sudaryta komisija, kuri pakartotinai nustatytų asmens (šeimos) socialinių paslaugų poreikį.

3. Asmens (šeimos) socialinių paslaugų, finansuojamų iš valstybės biudžeto specialių tikslinių dotacijų savivaldybių biudžetams, poreikio nustatymo ar asmens (šeimos) finansinių galimybių mokėti už jas vertinimo išvadas, sprendimus dėl šių socialinių paslaugų skyrimo asmuo (vienas iš suaugusių šeimos narių) ar jo globėjas, rūpintojas, kiti suinteresuoti asmenys gali apskųsti Socialinių paslaugų priežiūros departamentui.

4. Nustatęs pažeidimus dėl asmens (šeimos) socialinių paslaugų, finansuojamų iš valstybės biudžeto specialių tikslinių dotacijų savivaldybių biudžetams, poreikio nustatymo, skyrimo, teikimo, asmens (šeimos) finansinių galimybių mokėti už šias paslaugas vertinimo, Socialinių paslaugų priežiūros departamentas turi kreiptis į savivaldybės administracijos direktorių ir pareikalauti pašalinti trūkumus.

5. Socialinių paslaugų įstaigą dėl netinkamo bendrųjų socialinių paslaugų ir socialinės priežiūros teikimo asmuo (vienas iš suaugusių šeimos narių) ar jo globėjas, rūpintojas, kiti suinteresuoti asmenys gali apskųsti savivaldybės administracijos direktoriui.

6. Nustatęs bendrųjų socialinių paslaugų ir socialinės priežiūros teikimo pažeidimus, savivaldybės administracijos direktorius turi pareikalauti, kad per nustatytą terminą trūkumai būtų pašalinti. Jeigu pažeidėjas trūkumų nepašalina, savivaldybės administracijos direktorius turi teisę inicijuoti, kad socialinių paslaugų įstaiga sustabdytų ar nutrauktų bendrųjų socialinių paslaugų ir socialinės priežiūros teikimą.

7. Socialinės globos įstaigą, teikiančią netinkamą socialinę globą, asmuo (vienas iš suaugusių šeimos narių) ar jo globėjas, rūpintojas, kiti suinteresuoti asmenys gali apskųsti Socialinių paslaugų priežiūros departamentui.

8. Nustatęs socialinės globos teikimo pažeidimus, Socialinių paslaugų priežiūros departamentas šio įstatymo 21–25 straipsnių nustatyta tvarka turi teisę sustabdyti ar panaikinti socialinės globos įstaigai išduotą licenciją.

9. Ginčai dėl savivaldybės institucijos, Socialinių paslaugų priežiūros departamento priimtų sprendimų (neveikimo) nagrinėjami Administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka.

DEŠIMTASIS SKIRSNIS BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

36 straipsnis. Įstatymo įgyvendinimas

1. Vyriausybė ar jos įgaliota institucija iki 2006 m. balandžio 1 d. patvirtina:

1) mokėjimo už socialines paslaugas tvarkos aprašą;

2) asmens (šeimos) socialinių paslaugų poreikio nustatymo ir skyrimo tvarkos aprašą bei socialinės globos poreikio likusiam be tėvų globos vaikui, vaikui su negalia, socialinės rizikos vaikui, suaugusiam asmeniui su negalia, senyvo amžiaus asmeniui, socialinės rizikos suaugusiam asmeniui nustatymo metodikas;

3) socialinių darbuotojų ir socialinių darbuotojų padėjėjų kvalifikacinius reikalavimus;

4) socialinių darbuotojų ir socialinių darbuotojų padėjėjų profesinės kvalifikacijos kėlimo tvarkos bei socialinių darbuotojų atestacijos tvarkos aprašus;

5) socialinių paslaugų katalogą.

2. Vyriausybė ar jos įgaliota institucija iki 2006 m. liepos 1 d. patvirtina:

1) socialinės globos normas;

2) Socialinių paslaugų priežiūros departamento nuostatus;

3) socialinių paslaugų planavimo metodiką;

4) socialinių paslaugų finansavimo ir lėšų apskaičiavimo metodiką.

3. *Neteko galios nuo 2010-05-08*

Straipsnio dalies naikinimas:

Nr. [XI-777](#), 2010-04-22, Žin. 2010, Nr. 53-2598 (2010-05-08), i. k. 1101010ISTA00XI-777

37 straipsnis. Reikalavimai socialiniams darbuotojams

1. Per 5 metus nuo šio įstatymo įsigaliojimo reikiamo išsilavinimo neturintys socialiniai darbuotojai turi įgyti profesinį išsilavinimą, nustatytą šio įstatymo 20 straipsnio 4 dalyje.
2. Jeigu per šio straipsnio 1 dalyje nustatytą laiką asmuo neįgyja reikiamo išsilavinimo, jis netenka teisės eiti socialinio darbuotojo pareigų, išskyrus socialinius darbuotojus, kuriems iki reikiamo išsilavinimo įgijimo liko mažiau negu pusė šio straipsnio 1 dalyje nustatyto termino.
3. Šio straipsnio 1 ir 2 dalių nuostatos netaikomos socialiniams darbuotojams, kuriems nuo šio įstatymo įsigaliojimo iki senatvės pensijos amžiaus liko ne daugiau kaip 7 metai.

38 straipsnis. Pereinamojo laikotarpio nuostatos

1. Šio įstatymo 16 straipsnio nuostatos dėl asmens (šeimos) socialinių paslaugų poreikio nustatymo asmenims, įgijusiems teisę gauti šias paslaugas iki šio įstatymo įsigaliojimo, išskyrus šio straipsnio 2 dalyje numatytus atvejus, netaikomos.
2. Socialinių paslaugų poreikis asmenims, kuriems teisės aktų nustatyta tvarka pripažintas sunkaus neįgalumo lygis ar sunki negalia, I invalidumo grupė ar 0–25 procentų darbingumo lygis, didelių specialiųjų poreikių lygis ar specialusis nuolatinės slaugos ar specialusis nuolatinės priežiūros (pagalbos) poreikis ir kurie iki šio įstatymo įsigaliojimo pradėjo gauti socialines paslaugas savivaldybių biudžetų lėšomis finansuojamose socialinių paslaugų įstaigose, iki 2006 m. liepos 1 d. turi būti nustatytas iš naujo pagal šio įstatymo 16 straipsnio nuostatas.
3. Šio įstatymo septintojo skirsnio nuostatos, susijusios su mokėjimu už ilgalaikę socialinę globą, atsižvelgiant į asmens turtą, asmenims, pradėjusiems gauti ilgalaikę socialinę globą iki 2007 m. sausio 1 d., netaikomos.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XI-777](#), 2010-04-22, Žin., 2010, Nr. 53-2598 (2010-05-08), i. k. 1101010ISTA00XI-777

Nr. [XII-1014](#), 2014-07-10, paskelbta TAR 2014-07-23, i. k. 2014-10465

4. Ilgalaikė socialinė globa senyvo amžiaus asmenims, suaugusiems asmenims su negalia, vaikams su negalia, likusiems be tėvų globos vaikams, iki 2007 m. sausio 1 d. pradėjusiems ją gauti apskričių viršininkų socialinių paslaugų įstaigose, finansuojama iš valstybės biudžeto lėšų, netaikant šio įstatymo aštuntojo skirsnio nuostatų.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XI-777](#), 2010-04-22, Žin., 2010, Nr. 53-2598 (2010-05-08), i. k. 1101010ISTA00XI-777

5. Socialinės paslaugos asmenims, iki 2007 m. sausio 1 d. pradėjusiems jas gauti apskrities viršininko socialinių paslaugų įstaigose, kurių savininko teisės ir pareigos yra perduotos savivaldybėms, finansuojamos iš valstybės biudžeto specialiųjų tikslinių dotacijų savivaldybių biudžetams, netaikant šio įstatymo aštuntojo skirsnio nuostatų.

Papildyta straipsnio dalimi:

Nr. [XI-777](#), 2010-04-22, Žin., 2010, Nr. 53-2598 (2010-05-08), i. k. 1101010ISTA00XI-777

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XII-1014](#), 2014-07-10, paskelbta TAR 2014-07-23, i. k. 2014-10465

39 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas

1. Šis įstatymas, išskyrus šio straipsnio 2 ir 3 dalyse nurodytas Įstatymo nuostatas ir 36 straipsnį, įsigalioja nuo 2006 m. liepos 1 d.
2. Šio įstatymo trečiojo skirsnio nuostatos, susijusios su socialinių paslaugų planavimo metodikos taikymu, ir aštuntojo skirsnio nuostatos, susijusios su socialinių paslaugų finansavimu, taip pat šio įstatymo nuostatos, susijusios su socialinės globos normų taikymu ir Socialinių paslaugų priežiūros departamento veikla, įsigalioja nuo 2007 m. sausio 1 d.
3. Šio įstatymo šeštojo skirsnio nuostatos, susijusios su socialinės globos įstaigų licencijavimu, taikomos nuo 2013 m. sausio 1 d.

Straipsnio dalies pakeitimai:

Nr. [XI-777](#), 2010-04-22, Žin., 2010, Nr. 53-2598 (2010-05-08), i. k. 1101010ISTA00XI-777

40 straipsnis. Netekę galios teisės aktai

Įsigaliojus šiam įstatymui, netenka galios:

- 1) Lietuvos Respublikos socialinių paslaugų įstatymas (Žin., 1996, Nr. [104-2367](#));
- 2) Lietuvos Respublikos socialinių paslaugų įstatymo įgyvendinimo įstatymas (Žin., 1996, Nr. [104-2368](#));
- 3) Lietuvos Respublikos socialinių paslaugų įstatymo 6 ir 11 straipsnių pakeitimo įstatymas (Žin., 1997, Nr. [66-1604](#));
- 4) Lietuvos Respublikos socialinių paslaugų įstatymo 5 ir 6 straipsnių papildymo įstatymas (Žin., 2002, Nr. [43-1603](#)).

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

RESPUBLIKOS PREZIDENTAS

VALDAS ADAMKUS

Pakeitimai:

1.
Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas
Nr. [X-1573](#), 2008-06-05, Žin., 2008, Nr. 71-2702 (2008-06-21), i. k. 1081010ISTA00X-1573
Lietuvos Respublikos socialinių paslaugų įstatymo 32 straipsnio pakeitimo įstatymas
2.
Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas
Nr. [XI-777](#), 2010-04-22, Žin., 2010, Nr. 53-2598 (2010-05-08), i. k. 1101010ISTA00XI-777
Lietuvos Respublikos socialinių paslaugų įstatymo 2, 9, 10, 11, 13, 19, 26, 30, 34, 36, 38, 39 straipsnių pakeitimo ir papildymo ir 12 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymas
3.
Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas
Nr. [XI-2171](#), 2012-06-29, Žin., 2012, Nr. 83-4345 (2012-07-14), i. k. 1121010ISTA0XI-2171
Lietuvos Respublikos socialinių paslaugų įstatymo 2 ir 30 straipsnių pakeitimo įstatymas
4.
Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas
Nr. [XI-2341](#), 2012-11-06, Žin., 2012, Nr. 132-6669 (2012-11-15), i. k. 1121010ISTA0XI-2341
Lietuvos Respublikos socialinių paslaugų įstatymo 23 ir 32 straipsnių pakeitimo įstatymas
5.
Lietuvos Respublikos Seimas, Įstatymas
Nr. [XII-1014](#), 2014-07-10, paskelbta TAR 2014-07-23, i. k. 2014-10465
Lietuvos Respublikos socialinių paslaugų įstatymo Nr. X-493 2, 11, 13, 14, 19, 20, 21, 23, 24, 26, 29, 30, 31, 32, 38 straipsnių pakeitimo ir įstatymo papildymo 14-1, 24-1 straipsniais įstatymas